

Tommy Samuelsson

Examinationsarbete

Etu Special

- Nya generationens elitspelares syn på coachning

Handledare: Göran Pegenius

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Presentation.....	3
1.3 Mitt ledarskap.....	4
1.4 Syfte.....	4
1.5 Frågeställning.....	5
2. Metod.....	6
2.1 Genomförande.....	6
2.2 Urval.....	6
3. Resultat.....	7
3.1 Spelsätt.....	7
3.2 Feedback.....	8
3.3 Individens starka sidor.....	8
3.4 Eget ansvar.....	9
4. Diskussion.....	10
Referenser.....	11

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Mitt ledarskap bygger mycket på egna värderingar och normer utifrån egen spelarkarriär, upplevda situationer och olika sorters ledarskap. Jag och flera andra coacher inom elitishockeyn idag är till stor del fostrade i samma anda och hockeykultur. Vi har sedan barnsben fått lära oss betydelsen av att alltid sätta laget i fokus och göra rätt för oss för att kunna ta en plats i laget.

En ny ung generation av ishockeyspelare stormar nu fram i Elitserien. Dom är oblyga, kreativa, initiativrika och vill vara skapande spelare. Spelare som Magnus Pääjärvi Svensson, Linus Omark, Marcus Krüger, Marcus Johansson, David Rundblad med flera tänker i nya banor, ser inga hinder, vågar ta för sig på ett sätt som unga spelare inte har gjort på länge. De är beredda att ta större risker i sitt spel och tänker inte på konsekvenserna i den utsträckning som vår generation gjorde och blev uppfostrade till.

1.2 Presentation

Jag heter Tommy Samuelsson, är 50 år och gift med Madelén. Tillsammans har vi två barn, Daniel och Emmelie.

Idrottslig karriär: 19 år som spelare på svensk elitnivå med Färjestad BK, 1976 till 1995.

Internationellt: Tre Kronor debut 1979, 215 landskamper fram till 1991. Tre år utlandsspel i Österrike och Schweiz där karriären avslutades 1998.

Tränarkarriär: Startar 1998 som ungdomstränare i Färjestad.

1999-2004 Assisterande tränare i Färjestad BK, Elitserien.

2004-2005 Tränare i Innsbruck, Österrike Erste Liga.

2005-2006 Tränare i Skellefteå AIK, Allsvenskan kvalserien.

2006-2007 Assisterande tränare i Färjestad BK, Elitserien.

2007-2010 Tränare i Färjestad BK, Elitserien.

5 Världsmästerskap som assisterande förbundskapten i Tre Kronor.

1.3 Mitt Ledarskap

Jag har en klar idé om hur jag vill arbeta för att bygga ett framgångsrikt lag:

”Få andra att växa genom ett gott ledarskap”

Engagemang/Lidelse

Ta ansvar tillsammans, beredd att betala priset för att hålla passionen vid liv, hålla lågan brinnande.

Tydlighet

Att kunna lita på varandra. En bra och rak kommunikation som bygger på att man är ärlig och lojal mot varandra.

Trygghet

En miljö, ett klimat där man tillåts vara sig själv, accepteras, respekteras för den man är och att ingen är felfri.

Förtroende

Att man ser varandra som en tillgång där var och en besitter kvalité och kunskap. Att vi alla har behov av att må bra, få bekräftelse.

Dessa ledstjärnor är den röda tråden i min verksamhet on ice/ off ice för att vi tillsammans ska bli lyckosamma och nå våra mål.

1.4 Syfte

Frågan har väckts hos mig om jag som coach behöver bli bättre på att anpassa mig till den nya generationen, när den här typen av spelare blir allt vanligare i lagen. Hur gör jag för att utnyttja deras kvalitéer på bästa sätt? Fahlström (2001) tar upp den här frågan på ett liknande sätt när han frågar sig om coacherna i Elitserien trampar på i gamla hjulspår med metoder som förts vidare från generation till generation. För mig känns det som att man skulle behöva hitta en balans mellan att de nya starka individerna får större utrymme och tillåts att fortsätta sitt respektlösa spel, men att man samtidigt får med sig tidigare generationers grunder och värderingar, där det känns som att jag idag lägger mycket fokus. Hur skapar jag respektlösa, kreativa spelare som samtidigt fungerar lika bra som lagspelare?

Syftet med arbetet blir därför att undersöka hur jag på bästa sätt kan ta vara på de unga spelarnas attityd och utveckla denna och mig själv på bästa sätt. Jag vill undersöka frågan från spelarens perspektiv för att ta reda på hur de tycker att jag som coach bör agera.

1.5 Frågeställning

Följande frågeställning ligger till grund för mitt arbete:

- **Hur vill den nya unga generationens elitpelare att jag som coach ska coacha individen och laget?**

Frågeställningarna kommer att undersökas genom kvalitativa intervjuer som beskrivs närmare i metodkapitlet.

2. Metod

2.1 Genomförande

I min undersökning har jag använt mig av kvalitativa intervjuer med ett urval av Elitseriens unga spelare. Intervjuerna genomfördes per telefon. När jag ringde intervjupersonerna inledde jag med att ge en kort information om mitt syfte, att intervjun skulle spelas in och att intervjupersonerna skulle vara anonyma i min rapport.

2.2 Urval

I undersökningen har fem spelare intervjuats. Dessa är:

Spelare 1: 23 år, 4 säsonger i Elitserien, 2 VM.

Spelare 2: 18 år, 2 säsonger i Allsvenskan, 1 VM.

Spelare 3: 20 år, 3 säsonger i Elitserien, 2 JVM.

Spelare 4: 19 år, 2 säsonger i Elitserien, 2 JVM.

Spelare 5: 22 år, 3 säsonger i Elitserien, 2 säsonger i juniorligan i Kanada, 1 VM, 2 JVM.

3. Resultat

I det här kapitlet presenteras resultatet av min undersökning. Resultatet har för tydlighetens skull delats upp i fyra olika teman som var och en tar upp de mest relevanta och intressanta svaren från spelarna. Under varje tema finns ett citat från varje spelare för att ge en bild av deras resonemang.

3.1 Spelsätt

Spelarna hade en ganska klar bild av hur de vill agera/ spela, med puck inte så mycket uppstyrt utan spela mer på instinkt och skapa lägen på egen kreativitet. Utan puck stressa/pressa motståndarna till tidsbrist för att vinna tillbaka puck så snabbt som möjligt och få motståndare till att ta dåliga beslut.

Defensivt pratar spelarna om spelet i egen zon och att klara av spelet man mot man.

Spelare 1:

”Jag tycker kanske att man ska ha en plan som man följer defensivt, men offensivt tycker jag att man ska få fria händer.”

Spelare 2:

”Jag vill väl att vårt lag ska ha mycket puck och att vi ska skapa lägena själva och inte vara så beroende vad motståndarna är. Spela en anfallsrik och glad hockey.”

Spelare 3:

”Jag ser ju jättegärna att man spelar en offensiv och kreativ hockey, det är ju roligt.”

Spelare 4:

”En hyfsat offensiv hockey, med mycket puck inom laget.”

Spelare 5:

”Det är inte fel att dumpa pucken, en sån spelare som jag vi gillar ju liksom att gå, jaga liksom och få tryck bakom motståndarnas backar. Själv tycker jag att ska man vara framgångsrik ska man hela tiden få ner pucken bakom motståndarnas backar.”

3.2 Feedback

Här var det ganska varierande svar, en del ville ha feedback direkt i båset, andra dagen efter med tillgång till video. Att lära känna /kunna läsa varje spelares behov av feedback var viktigt och att delge den vid rätt tillfälle. Alla tyckte att det var viktigt med feedback, både positiv och negativ.

Spelare 1:

”Men inte varje dag, när man vet att man har gjort något fel. Då vill man inte ha en tränare som är på en om...man vet ju själv om man har gjort fel.”

Spelare 2:

”Det är ju alltid bra att höra vad man har gjort. Om det är nåt man kan göra bättre och vad man skulle gjort annorlunda. Misstag kommer...gör man inga misstag så kommer man aldrig att lära sig nånting, så man måste få höra vad man gjort fel också.”

Spelare 3:

”Positiv för att självförtroendet ska vara kvar och feedback så man har nåt att tänka på och lära sig utav. Och sen i mina unga år så tycker jag det är bra att de kör lite extra med oss yngre killar efter träningar.”

Spelare 4:

”Jag tycker det är bra med feedback, vissa tillfällen vet man själv att man har gjort fel, då kanske feedbacken inte behövs”

Spelare 5:

”Jag gillar att ha raka kort och jag tar gärna både positivt och negativt direkt i båset. Sen behöver det ju inte bli för mycket. Jag vill gärna höra, jag har inte alls nåt emot det liksom.”

3.3 Individens starka sidor

Här har spelarna en stark tro och tillit till sin kunskap och kompetens, att tränaren låter spelaren få en sådan roll där han kan få utnyttja sina kunskaper samt få förtroende att spela sitt spel.

Spelare 1:

”Säga till en att våga spela sitt spel och göra det du är bra på, inte strypa som sagt. Utnyttja det man är bra på.”

Spelare 2:

”Själv tycker jag det är viktigt att ha en dialog med tränaren. Veta hur han ser på en och liksom...ska man vara en spelande back eller ska man vara en defensivt stark back.”

Spelare 3:

”Alltså, det är ju mitt spel och jag försöker ju spela det spelet även om kanske inte alla tränare är så glada i det så får man ändå försöka...det är mitt spel och det är så jag spelar liksom och det är därför jag är anställd.”

Spelare 4:

”Tränaren måste låta spelaren spela sitt spel, till viss mån. Jag tror det är olika från spelare till spelare.”

Spelare 5:

”Om det är så att du blir styrd från första början...som att nu ska vi göra exakt så här, det är de här bågarna som gäller, de här styrspelet, du tappar inga puckar där och hela den biten...då, någonstans, om det klappar igenom...då har man blivit för styrd kan jag tycka”.

3.4 Eget ansvar

Spelarna ville ha eget ansvar och var beredda att ta det ansvaret, men en blandning mellan ett individuellt och ett gemensamt upplägg ansågs också vara okej.

Spelare 1:

”Jag tycker helt klart att man ska...varje individ har ju sitt eget, vet ju själv hur man funkar och komma igång och så. Alla är inte i behov av samma saker så individuellt tycker jag det är så.”

Spelare 2:

”Jag tycker väl att lite av både och, det tycker jag är bäst. Visst, man kan köra med laget lite övningar och så där. Och sen samtidigt så måste man köra lite individuellt och träna på lite smådetaljer.”

Spelare 3:

”Jag tycker det är upp till var och en att vara redo inför match och sen kan ju tränaren hålla, kanske femvis, lite olika feedback inför matchen..”

Spelare 4:

”Det är upp till mig att vara redo, även om nåt skulle förstöra matchdags rutinerna.”

Spelare 5: ”90 % så brukar vi ha gemensam värming sen brukar vi alltid köra de individuella bitarna själv. Jag vet ju själv vad jag känner, idag vill jag göra det...sen skiftar jag väl ganska mycket. Jag har inte så mycket rutiner så där.”

4. Diskussion

Följande frågeställning har legat till grund för min undersökning:

- **Hur vill den nya unga generationens elitspelare att jag som coach ska coacha individen och laget?**

I fråga om hur spelarna vill spela var det ganska klart och tydligt att man vill spela anfallshockey, skapa tillfällen på egen kraft/styrka, antingen genom egen kreativitet/ instinkt eller att pressa /stressa motståndarna till misstag som man sedan tar tillvara på.

Feedbackfrågan är som alltid en fråga om att närma sig individen och lära känna individen så väl att du vet vad han har för behov och när individen är som mest mottaglig för feedback.

Spelarna har en stark tro och tillit till sina individuella färdigheter och vill verkligen få utlopp för dessa. Vill synas och ses för dessa färdigheter av sin tränare och få stöttning i att våga spela sitt spel.

Att vara förberedd/redo varje dag/match: Här är man beredd att ta ett stort eget ansvar, också här har spelarna en klar bild över vad de som individer är i behov av för att vara redo. Men det poängterades också att det ibland är viktigt att göra saker gemensamt.

Trots deras ungdom är det viktigt att jag som tränare vågar lita på dem. Att se deras styrkor som individer och att låta spelaren få en roll som passar för dessa färdigheter/kvalitéer och få stöttning i att våga spela sitt spel. Att bygga ett spel som på ett tydligare sätt ger plats för deras roll, skapa utrymme för laget/femman att spela mer på kreativitet/instinkt utan att styra upp för mycket och att våga misslyckas. Jag måste ge spelaren större ansvar individuellt för att vara redo för sin uppgift, men för den skull inte släppa det gemensamma helt. Individuell coaching i feedback ska ske beroende på spelarens individuella behov: när och hur? Detta för att skapa utveckling och bra prestationer.

Det mest intressanta i undersökningen var att spelarna hade en så klar och tydlig bild av både spelet och sig själva, det fanns inga betänkligheter eller tveksamheter alls. Att man vill spela anfallshockey var ingen nyhet, ej heller hur feedback ska tillhandahållas. Mer att de var väldigt öppna och ville ta till sig feedback på flera olika sätt och att det bygger på individuell coaching. Kanske inte varje dag, men väldigt ofta.

Trots att de är så unga och relativt oerfarna är jag överraskad av deras svar på mina frågor. Positivt bemötande och en kunskap och klokhet i svaren som vittnar om målmedvetenhet och mognad.

I framtiden tror jag att vi blir fler coacher som jobbar runt lagen, fler specialister: Matchcoach, försvar, anfall, boxplay, powerplay, video, målvakt, mental, fysisk och så vidare. Allt för att optimera individens och lagets prestation.

Referenser

Fahlström, P-G (2001) Ishockeycoacher: en studie om rekrytering, arbete och ledarstilar.
Umeå:Univ.